

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูผู้สอน นักเรียน และผู้ปกครองที่มีต่อการดำเนินงาน โครงการ โรงเรียนนาร่องการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดหนองคาย ครอบคลุมนโยบาย 4 ประเด็น ประกอบด้วย การประกันโอกาสทางการศึกษา การประกันคุณภาพการศึกษา การประกันประสิทธิภาพการศึกษา และการประกันความปลอดภัยของนักเรียน สรุปผลการวิจัยได้ตามลำดับ ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูผู้สอน นักเรียนและผู้ปกครองที่มีต่อการดำเนินงาน โครงการ โรงเรียนนาร่องการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี ในด้านการประกันโอกาสทางการศึกษา การประกันคุณภาพการศึกษา การประกันประสิทธิภาพการศึกษา และการประกันความปลอดภัยของนักเรียน

2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างผู้บริหาร โรงเรียนกับครูผู้สอน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กับนักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กับผู้ปกครองนักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการดำเนินงาน โครงการ โรงเรียนนาร่องการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี ในด้านการประกันโอกาสทางการศึกษา การประกันคุณภาพการศึกษา การประกันประสิทธิภาพการศึกษา และการประกันความปลอดภัยของนักเรียน

2. สมมติฐานของการวิจัย

1. ผู้บริหาร กับครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงาน โครงการ โรงเรียนนาร่องการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี ด้านการประกันโอกาสทางการศึกษา การประกันคุณภาพการศึกษา การประกันประสิทธิภาพการศึกษา และการประกันความปลอดภัย แตกต่างกัน

2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กับนักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงาน โครงการ โรงเรียนนาร่องการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี ด้านการประกันโอกาส

ทางการศึกษา การประกันคุณภาพการศึกษา การประกันประสิทธิภาพการศึกษา และการประกันความปลอดภัยไม่แตกต่างกัน

3. ผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กับผู้ปกครองนักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงาน โครงการ โรงเรียนนาร่องการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี ด้านการประกันโอกาสทางการศึกษา ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการประกันประสิทธิภาพการศึกษาและด้านการประกันความปลอดภัย ไม่แตกต่างกัน

3. ประชากร

ประชากร ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย ผู้บริหาร โรงเรียน จำนวน 17 คน ครูผู้สอนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 280 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2545 จำนวน 511 คน นักเรียนที่จบการชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2544 จำนวน 455 คน ผู้ปกครองนักเรียนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2545 จำนวน 511 คน ผู้ปกครองนักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2544 จำนวน 455 คน รวมทั้งสิ้น 2,229 คน

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

4. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้จากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน ได้กลุ่มตัวอย่าง 339 คน ดังนี้

1. ผู้บริหาร โรงเรียน จำนวน 16 คน
2. ครูผู้สอนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 51 คน
3. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2545 จำนวน 102 คน
4. นักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2544 จำนวน 102 คน
5. ผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2545 จำนวน 34 คน
6. ผู้ปกครองนักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2544 จำนวน 34 คน

5. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นลักษณะแบบตรวจสอบรายการ

ตอนที่ 2 เป็นข้อมูลความคิดเห็นที่มีต่อการดำเนินงานโครงการนำร่องการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี ตามแนวนโยบายการประกัน 4 ประกัน ของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดหนองคาย ประกอบด้วย การประกัน โอกาสทางการศึกษา การประกันคุณภาพการศึกษา การประกันประสิทธิภาพการศึกษา และการประกันความปลอดภัยของนักเรียน แบบสอบถามเป็นลักษณะมาตราส่วนประมาณค่า ชนิด 5 อันดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด แบบสอบถามความคิดเห็นมี 4 ฉบับ คือ

ฉบับที่ 1 แบบสอบถามผู้บริหาร โรงเรียน จำนวน 57 ข้อ

ฉบับที่ 2 แบบสอบถามครูผู้สอน จำนวน 57 ข้อ

ฉบับที่ 3 แบบสอบถามนักเรียน จำนวน 23 ข้อ

ฉบับที่ 4 แบบสอบถามผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 17 ข้อ

คุณภาพเครื่องมือได้รับการตรวจสอบจากกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน นำเครื่องมือไปทดลองใช้กับผู้บริหาร ครู นักเรียน และผู้ปกครอง ในโรงเรียนนำร่องการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี กลุ่มละ 30 คน ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม 0.93, 0.93, 0.83 และ 0.74 ตามลำดับ

Rajabhat Mahasarakham University

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

6.1 การวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows โดยใช้สถิติวิเคราะห์พื้นฐาน ได้แก่

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการหาค่าร้อยละ
2. แบบสอบถามความคิดเห็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

6.2 การแปลผลข้อมูล ใช้เกณฑ์การตัดสินผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากค่าเฉลี่ยเลขคณิตเกณฑ์จุดกึ่งกลางของช่วงระดับคะแนน โดยแปลผล 5 ระดับ ดังนี้

4.51- 5.00	หมายถึง	สภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับมากที่สุด
3.51- 4.50	หมายถึง	สภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก
2.51- 3.50	หมายถึง	สภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง
1.51- 2.50	หมายถึง	สภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย
1.00- 1.50	หมายถึง	สภาพการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด

6.3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อการดำเนินงานการจัดการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี ใช้ ค่า t - test (Independent) โดยเปรียบเทียบ 3 กลุ่ม ดังนี้

6.3.1 ผู้บริหารโรงเรียน กับ ครูผู้สอน

6.3.2 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กับนักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

6.3.3 ผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กับ ผู้ปกครองนักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

7. สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูผู้สอน นักเรียน และผู้ปกครองที่มีต่อการดำเนินงานโครงการ โรงเรียนนาร่องการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดหนองคาย ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

7.1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้บริหารโรงเรียนทุกคนเป็นเพศชายและจบการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาตรี มีอายุมากกว่า 45 ปี คิดเป็นร้อยละ 81.25 และมีประสบการณ์ใน ระหว่าง 5-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 68.75

ผู้ครูผู้สอนเป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง มีอายุระหว่าง 36-40 ปี มากที่สุดรองลงมา อายุ 41-45 ปี มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีทุกคน ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ด้านการสอนมากกว่า 15 ปี

ผู้ปกครองนักเรียนส่วนใหญ่เป็นชาย และจบการศึกษาสูงกว่าชั้นประถมศึกษา ประกอบอาชีพทำนา ทำไร่ มากที่สุด

นักเรียนที่ศึกษาในโรงเรียนนาร่องการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี เป็นหญิงมากกว่าชาย ส่วนใหญ่หลัง เรียนจบประถมศึกษาปีที่ 6 จากแล้วเข้าศึกษาต่อโรงเรียนเดิม ผู้ปกครองประกอบอาชีพทำนา ทำไร่ มากที่สุด

7.2 การศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อการดำเนินงาน โครงการ โรงเรียนนาร่องการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี

จากการศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูผู้สอน นักเรียนและผู้ปกครองนักเรียน ที่มีต่อการดำเนินงาน โครงการ โรงเรียนนาร่องการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี ด้านการประกัน โอกาสทางการศึกษา การประกันคุณภาพการศึกษา การประกันประสิทธิภาพการศึกษา

และการประกันความปลอดภัยของนักเรียน พบว่า โดยภาพรวมผู้บริหาร ครูผู้สอน นักเรียน และผู้ปกครอง นักเรียน มีความคิดเห็นว่ามีภาระงานอยู่ในระดับมากทุกด้าน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

7.2.1 ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน โดยภาพรวมผู้บริหาร และครูผู้สอน มีความคิดเห็นว่าการดำเนินงาน โครงการโรงเรียนนาร่องการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านในแต่ละกลุ่ม พบว่า

1) ด้านการประกันโอกาสทางการศึกษา

ผู้บริหารโรงเรียน มีความคิดเห็นว่ามีภาระงานด้านการประกันโอกาสทางการศึกษา อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การดำเนินงานอยู่ในระดับมากทุกข้อ ยกเว้น การจัดทำโครงการเยี่ยมบ้านนักเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด การดำเนินงานอยู่ในระดับมาก 3 อันดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ 1) มีการป้องกันและลดปัญหาเด็กออกกลาง 2) มีการจัดบริการแนะแนวที่มีประสิทธิภาพ และมีการประชาสัมพันธ์ ให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษในเขตพื้นที่บริการเข้าเรียนร่วมกับเด็กปกติ

มาครูผู้สอน มีความคิดเห็นว่ามีภาระงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การจัดบริการแนะแนวที่มีประสิทธิภาพ มีการดำเนินงานในระดับมากที่สุด การดำเนินงานอยู่ในระดับมาก 3 ลำดับ จากมากไปหาน้อย คือ 1) จัดทำโครงการเยี่ยมบ้านนักเรียน 2) มีการป้องกันและลดปัญหาเด็กออกกลางคืน 3) มีสถิติผลการติดตามนักเรียนที่จบชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง คือ 1) จัดสภาพห้องเรียน สื่อ สภาพแวดล้อมได้สอดคล้องกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ 2) ผู้ปกครองและชุมชน มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ 3) จัดให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษได้เรียนรู้ตามความสามารถ มีการวัดและประเมินผลสอดคล้องกับแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล

2) การประกันคุณภาพการศึกษา

ผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นว่าการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ดำเนินงานอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงจากมากไปหาน้อย คือ 1) จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี 2) จัดทำธรรมนูญโรงเรียน 3) มีการประเมินตนเองตามมาตรฐานของโรงเรียน 4) โรงเรียนส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาการศึกษา 5) จัดทำมาตรฐานโรงเรียน 6) ผู้บริหารมีภาวะผู้นำ มีความสามารถในการบริหารจัดการ ส่วนข้ออื่นๆ มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก

ครูผู้สอนมีความคิดเห็นว่า โรงเรียนดำเนินงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า คำเนิงานอยู่ในระดับมากที่สุด คือ การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี และจัดทำธรรมนูญโรงเรียน ตามลำดับ และดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง คือ นักเรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ความคิดสร้างสรรค์และกำหนดเป้าหมายการทำงานได้ด้วยตนเอง ส่วนข้ออื่นๆ ดำเนิงานอยู่ในระดับมาก

3) การประกันประสิทธิภาพการศึกษา

ผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นว่า มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า คำเนิงานอยู่ในระดับมากที่สุด คือ การจัดสภาพแวดล้อมให้ปลอดภัย และเอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน ส่วนการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก 3 ลำดับเรียงจากมากไปหาน้อย คือ 1) ได้สำรวจแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาในท้องถิ่น 2) การบริหารงานในโรงเรียนเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม 3) บุคลากรมีโอกาสได้ปฏิบัติงานตรงตามความสามารถและเต็มศักยภาพ และการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง คือ การจัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาการศึกษา

ครูผู้สอนมีความคิดเห็นว่า คำเนิงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า คำเนิงานอยู่ในระดับมาก 3 ลำดับจากมากไปหาน้อย คือ 1) การจัดทำโครงการวิทยากรภายนอก 2) ได้สำรวจแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาในท้องถิ่น 3) การบริหารงานในโรงเรียนเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม และการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง มีคะแนนเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ แผนการบริหารงานบุคลากรร่วมกับสหวิทยาเขตชัดเจน รองลงมา คือ จัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาการศึกษา

4) การประกันความปลอดภัยของนักเรียน

ผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นว่า มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การดำเนินงานอยู่ในระดับมากที่สุด คือ 1) มีมาตรการป้องกันเด็กออกกลางคันด้วยการช่วยเหลือให้ได้รับทุนการศึกษา อุปกรณ์การเรียน เสื้อผ้าตามความเหมาะสม 2) มีมาตรการปกป้องคุ้มครองสิทธิเด็กไม่ให้ล่วงละเมิดทั้งทางร่างกายและจิตใจ 3) มีมาตรการป้องกันและแก้ปัญหาการใช้สารเสพติด การทะเลาะวิวาทการพนันและสื่อลามกอนาจาร 4) มีการดูแลเอาใจใส่บริเวณโรงเรียน เช่น สนามเด็กเล่นสนามกีฬาให้ใช้การได้อย่างปลอดภัย ตามลำดับ ส่วนข้ออื่นๆ มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก

ครูผู้สอนมีความคิดเห็นว่า มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมากทุกข้อ ยกเว้น ข้อ 7 มีการจัดเก็บ อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ไว้ในที่เหมาะสมและปลอดภัย อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาดำเนินงานอยู่ในระดับมาก 3 ลำดับ จากมากไปหาน้อย คือ 1) การจัดกิจกรรมทั้งในและนอกสถานที่ เช่น การเข้าค่ายพักแรม การแข่งขันกีฬา การเดินรณรงค์ต่อต้านยาเสพติดหรือกำจัดลูกน้ำยุงลาย มีครูให้การดูแลเอาใจใส่เป็นอย่างดี 2) มีการดูแลเอาใจใส่บริเวณโรงเรียน เช่น สนามเด็กเล่น สนามกีฬาให้ใช้การได้อย่างปลอดภัย 3) มีมาตรการปกป้องคุ้มครองสิทธิเด็กไม่ให้ล่วงละเมิดทั้งทางร่างกายและจิตใจ

7.2.2 การศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และนักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

โดยภาพรวมทั้งสองกลุ่ม มีความคิดเห็นว่า การดำเนินงาน โครงการโรงเรียนนาร่องการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านในแต่ละกลุ่ม พบว่า

1) ด้านการประกัน โอกาสทางการศึกษา

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีความคิดเห็นว่า โรงเรียนดำเนินงานด้านการประกัน โอกาสทางการศึกษา อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ คือ 1) โรงเรียนมีการแนะนำให้นักเรียนเรียนต่อเมื่อจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 2) โรงเรียนมีบริการแนะแนว เช่น ปัญหาส่วนตัว ปัญหาด้านการเรียน การประกอบอาชีพ การหารายได้ระหว่างเรียน อาหารกลางวัน การขอรับทุนการศึกษา เสื้อผ้า และอุปกรณ์การเรียน 3) โรงเรียนจัดสภาพแวดล้อม ห้องเรียน และสื่อ/อุปกรณ์การเรียน สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน

นักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีความคิดเห็นว่า โรงเรียนดำเนินงานอยู่ในระดับมากทุกข้อเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ คือ 1) โรงเรียนมีการแนะนำให้นักเรียนเรียนต่อเมื่อจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 2) โรงเรียนมีบริการแนะแนว เช่น ปัญหาส่วนตัว ปัญหาด้านการเรียน การประกอบอาชีพ การหารายได้ระหว่างเรียน อาหารกลางวัน การขอรับทุนการศึกษา เสื้อผ้าและอุปกรณ์การเรียน 3) โรงเรียนให้ความช่วยเหลือแก่นักเรียนที่มีปัญหา เช่น นักเรียนที่ป่วยเป็น โรคเอดส์ ขาดเรียนประจำยากจน มีปัญหาครอบครัว และพิการ

3) ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีความคิดเห็นว่า โรงเรียนดำเนินงานอยู่ในระดับมากทุกข้อ ยกเว้น ข้อ 7 นักเรียนได้เรียนรู้จากครู โรงเรียนอื่น วิทยากร แหล่งความรู้ ในชุมชน และแหล่งเรียนรู้อื่นๆ มีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง การดำเนินงานอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ คือ 1) นักเรียนได้ฝึกความรับผิดชอบและความมีวินัยในตนเอง 2) ครูดูแลเอาใจใส่ ให้กำลังใจในการค้นหาคำตอบและแก้ปัญหา 3) นักเรียนได้ค้นคว้า รวบรวมข้อมูล และสร้างความรู้ ด้วยตนเอง เช่น การทำรายงาน โครงการ

นักเรียนที่จบชั้น ม.3 มีความคิดเห็น โรงเรียนดำเนินงานอยู่ในระดับมากทุกข้อ ยกเว้น ข้อ 2 นักเรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนการเรียน การปฏิบัติกิจกรรมและประเมินผลงานของตนเอง และข้อ 7 นักเรียนได้เรียนรู้จากครู โรงเรียนอื่น วิทยากร แหล่งความรู้ในชุมชน และแหล่งเรียนรู้อื่นๆ มีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง การดำเนินงานอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ คือ 1) โรงเรียนจัดกิจกรรมด้านกีฬา ดนตรีและศิลปะให้นักเรียนร่วมกิจกรรมเสมอ 2) ครูดูแลเอาใจใส่ ให้กำลังใจในการค้นหา คำตอบและแก้ปัญหา 3) นักเรียนได้ค้นคว้า รวบรวมข้อมูล และสร้างความรู้ด้วยตนเอง เช่น การทำรายงาน โครงการ

4) การประกันประสิทธิภาพการศึกษา

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และนักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีความคิดเห็นว่า โรงเรียนดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 3 โรงเรียนจัดสภาพแวดล้อมเหมาะสมกับการเรียนการสอน และข้อ 1 โรงเรียนมีความร่วมมือกับผู้ปกครอง ชุมชนและหน่วยงานในท้องถิ่น เช่น มีวิทยากรจากชุมชน หรือหน่วยงานอื่นมา สอน มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ ส่วนข้ออื่นๆ มีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง

5) การประกันความปลอดภัยของนักเรียน

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ นักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีความคิดเห็นว่า โรงเรียนดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ยกเว้น ข้อ 4 มีผู้ให้ความคุ้มครองดูแลความปลอดภัยขณะไปโรงเรียน เช่น ตำรวจจราจร/ครู ลูกเสือ, युวกาชาด, เนตรนารี ดูแลเวลาข้ามถนน มีครูอนามัย หรือ ผู้นำอนามัยนักเรียนให้การปฐมพยาบาล มีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง การดำเนินงานอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ คือ 1) ครูให้คำแนะนำในเรื่องความปลอดภัยในโรงเรียนและการเดินทางระหว่างมาโรงเรียน

2) ครูให้คำแนะนำในการใช้อุปกรณ์การเรียน เครื่องมือการเกษตร เครื่องใช้ไฟฟ้าอย่างปลอดภัย 3) ครูแนะนำการป้องกันภัยจากสภาพแวดล้อมและสังคม เช่น การล้วงละเมิดทางร่างกายและจิตใจ การทำร้ายตัวเอง การอุปโลกบริโลก การถูกต่อลวงลักพาตัว สารเสพติด สื่อลามกอนาจาร การพนัน และการทะเลาะวิวาท

7.2.3 การศึกษาความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และผู้ปกครองนักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยภาพรวมทั้งสองกลุ่ม มีความคิดเห็นว่าการดำเนินงานโครงการโรงเรียนนาร่องการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านในแต่ละกลุ่ม พบว่า

1) ด้านการประกัน โอกาสทางการศึกษา

ผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และผู้ปกครองของนักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีความคิดเห็นว่าเป็นโรงเรียนดำเนินงานด้านการประกันโอกาสทางการศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทั้งสองกลุ่ม มีความคิดเห็นข้อ 1 เปิดโอกาสให้เด็กด้อยโอกาส เช่น เด็กยากจน เด็กพิการ เด็กที่ไม่มีหลักฐานทางราชการ ได้เรียนจนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ ข้อ 4 ชุมชน ผู้ปกครอง หรือ องค์กรส่วนท้องถิ่น มีส่วนร่วมรับผิดชอบ เช่น การจัดหาทุนการศึกษา เสื้อผ้า เครื่องเขียนแบบเรียน รถจักรยาน หอพัก สำหรับนักเรียนห่างไกล ดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ข้อ 2 ในหมู่บ้านมีเด็กวัยเรียน (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1- ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3) ที่ไม่ได้เข้าเรียน ดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย ส่วนข้อ 3 โรงเรียนได้ให้ความรู้เกี่ยวกับการส่งเด็กด้อยโอกาส เด็กที่มีความต้องการพิเศษ เช่น เด็กพิการ มีโอกาสเข้าเรียนร่วมกับเด็กปกติ ผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีความคิดเห็นว่าการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง แต่ผู้ปกครองของนักเรียนที่จบ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีความคิดเห็นว่าการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก

2) การประกันคุณภาพการศึกษา

ผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และผู้ปกครองนักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีความคิดเห็นว่าเป็นโรงเรียนดำเนินงานอยู่ในระดับมากทุกข้อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ 1) โรงเรียนมีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกับการเรียนรู้ 2) ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วม ช่วยเหลือและสนับสนุนการจัดการศึกษา 3) ผู้ปกครองทราบความก้าวหน้าในการจัดการศึกษาของโรงเรียนอยู่เสมอ

3) การประกันประสิทธิภาพการศึกษา

ผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีความคิดเห็นว่า โรงเรียนดำเนินงานด้านการประกันประสิทธิภาพการศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีความคิดเห็นว่า ข้อ 5 เด็กค้อยโอกาสได้รับความช่วยเหลือ เช่น นักเรียนยากจน ได้รับทุนการศึกษา เสื้อผ้า/อุปกรณ์การเรียน และ ข้อ 1 บุคลากรในกลุ่มโรงเรียน ชุมชน และหน่วยงานอื่น ให้ความช่วยเหลือ โรงเรียน มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ส่วนข้ออื่นๆ อยู่ในระดับปานกลาง ผู้ปกครองนักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีความคิดเห็นว่า โรงเรียนดำเนินงานอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ 1) เด็กค้อยโอกาสได้รับความช่วยเหลือ เช่น นักเรียนยากจน ได้รับทุนการศึกษา เสื้อผ้า/อุปกรณ์การเรียน 2) บุคลากรในกลุ่มโรงเรียน ชุมชน และหน่วยงานอื่น ให้ความช่วยเหลือ โรงเรียน 3) โรงเรียนภายในกลุ่มใช้สื่ออุปกรณ์ และแหล่งเรียนรู้ในชุมชนร่วมกัน ส่วนข้ออื่นๆ อยู่ในระดับปานกลาง

4) การประกันความปลอดภัยของนักเรียน

ผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และผู้ปกครองนักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีความคิดเห็นว่า โรงเรียนดำเนินงาน ด้านการประกันความปลอดภัยของนักเรียน อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เรียงลำดับการดำเนินงาน จากมากไปหาน้อย คือ 1) นักเรียนสะดวกปลอดภัยในการเดินทางมาโรงเรียน 2) ความปลอดภัยจากการละเมิดสิทธิเด็กทั้งทางร่างกายและจิตใจ สารเสพติด สื่อลามก อนาจาร การพนัน และการทะเลาะวิวาท 3) โรงเรียนจัดผู้ดูแลสุขภาพนักเรียนภายในโรงเรียน เช่น ครูอนามัย ส่วนผู้ปกครองของนักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เรียงลำดับการดำเนินงาน จากมากไปหาน้อย คือ 1) นักเรียนสะดวกปลอดภัยในการเดินทางมาเรียน 2) นักเรียนมีความปลอดภัยจากการละเมิดสิทธิเด็กทั้งทางร่างกายและจิตใจ สารเสพติด สื่อลามกอนาจาร การพนัน และการทะเลาะวิวาท 3) โรงเรียนมีสภาพแวดล้อมที่สะอาด ปลอดภัย

7.3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการดำเนินงาน โครงการ โรงเรียนนำร่องการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี

7.3.1 เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างผู้บริหาร โรงเรียน และครูผู้สอน

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างผู้บริหาร โรงเรียน และครูผู้สอน พบว่า โดยภาพรวมทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้บริหาร โรงเรียนมีคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นสูงกว่าครูผู้สอน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ใน

ด้านการประกันโอกาสทางการศึกษา และการประกันความปลอดภัยของนักเรียน ส่วนด้านการประกันคุณภาพการศึกษา และการประกันประสิทธิภาพการศึกษา มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้บริหาร โรงเรียนมีคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นสูงกว่าครูผู้สอน

7.3.2 เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และนักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และนักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า ทั้งสองกลุ่ม มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานโครงการ โรงเรียนนาร่องการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งในภาพรวมและรายด้านทุกด้าน

7.3.3 เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และผู้ปกครองนักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างผู้ปกครองนักเรียนที่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และผู้ปกครองนักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า ทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานโครงการ โรงเรียนนาร่องการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งในภาพรวมและรายด้านทุกด้าน

8. อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูผู้สอน นักเรียนและผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการดำเนินงานโครงการ โรงเรียนนาร่องการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี ด้านการประกันโอกาสทางการศึกษา การประกันคุณภาพการศึกษา การประกันประสิทธิภาพการศึกษา และการประกันความปลอดภัยของนักเรียน พบว่า โดยภาพรวมผู้บริหาร ครูผู้สอน นักเรียนและผู้ปกครองนักเรียนมีความคิดเห็นว่าการดำเนินงานอยู่ในระดับมากทุกด้าน แสดงให้เห็นว่า โรงเรียนนาร่องการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดหนองคาย สามารถดำเนินงานตามนโยบาย 4 ประกัน ได้เป็นที่น่าพอใจ และเป็นไปตามนโยบายและจุดเน้นของการดำเนินงานปีงบประมาณ 2544 ของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดหนองคาย (2544 : 2-10) ผู้วิจัยได้อภิปรายโดยจำแนกตามกลุ่มตัวอย่าง ดังต่อไปนี้

8.1 ความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียน และครูผู้สอน

ผู้บริหาร โรงเรียน และครูผู้สอน มีความคิดเห็นว่าการดำเนินงานด้านการประกันโอกาสทางการศึกษา การประกันคุณภาพการศึกษา การประกันประสิทธิภาพ

การศึกษา และการประกันความปลอดภัยของนักเรียน อยู่ในระดับมากทุกด้าน จากรายงาน การวิจัยของกรมสามัญศึกษา (2540 : 67) ซึ่งได้ศึกษาแนวทางขยายโอกาสการศึกษาขั้นพื้นฐาน 9 ปี ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา พบว่า ผู้เกี่ยวข้องของกลุ่มประถมศึกษา ได้แก่ ครู - อาจารย์ และผู้ปกครอง กลุ่มใหญ่ที่สุด ร้อยละ 35.50 และกลุ่มมัธยมศึกษาทั้งครู อาจารย์ นักเรียน ผู้ปกครอง และผู้นำชุมชนกลุ่มใหญ่ที่สุด ร้อยละ 31.81 มีความเห็นสอดคล้องกันว่า การศึกษาขั้นพื้นฐานของคนไทยน่าจะถึงระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า ผู้เกี่ยวข้องเห็นความสำคัญของการศึกษาต้องการให้เยาวชนได้รับการศึกษาสูงขึ้น ประกอบกับ การประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 พระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. 2542 หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 และสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดหนองคาย ได้กำหนดแนวทางการดำเนินงานตามนโยบาย 4 ประกัน ในปีงบประมาณ 2543 และ 2544 จึงทำให้โรงเรียนมีการดำเนินงานดังกล่าวอยู่ในระดับมาก ทุกด้าน สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ เอนก คำยัง (2544 : 73 -75) ซึ่งได้ทำการวิจัยเรื่อง การติดตามการดำเนินงานตามนโยบาย 4 ประกันของโรงเรียนนำร่องขยายโอกาสการศึกษา ภาคบังคับ 9 ปี สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น พบว่า ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน นักเรียนและผู้ปกครองนักเรียนหรือกรรมการสถานศึกษามีความ เห็นว่า การดำเนินงานด้านการประกันโอกาสทางการศึกษา การประกันคุณภาพการศึกษา มีการปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก ส่วนการประกันประสิทธิภาพการศึกษา พบว่า ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และผู้ปกครองนักเรียนหรือกรรมการสถานศึกษา มีความเห็นว่ามี การปฏิบัติอยู่ในระดับมาก แต่นักเรียนมีความเห็นว่ามี การปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย ส่วนการประกันความปลอดภัยของ นักเรียน ผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นว่ามี การปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งการร่วมกิจกรรมวันสำคัญ การวางมาตรการการป้องกันและแก้ไขภัยจากสภาพแวดล้อมและ สังคม การป้องกันอุบัติเหตุภายในอาคารเรียนอาคารประกอบ ส่วนครูผู้สอนเห็นว่า การปฏิบัติตามนโยบายการป้องกันความปลอดภัยของนักเรียนมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก แต่กิจกรรม ร่วมงานวันสำคัญที่ครูผู้สอนเห็นว่า มีการปฏิบัติมากที่สุด รองลงมาคือ การป้องกันอุบัติเหตุ ภายในอาคารเรียนอาคารประกอบ สภาพแวดล้อมของโรงเรียน สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ วุฒิชัย อินทรวงศ์ (2543 : บทคัดย่อ) ซึ่งได้ศึกษาการบริหารงานแบบสหวิทยาเขตของ โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดขอนแก่น ด้านความเหมาะสมของนโยบาย วัตถุประสงค์ของการบริหารงานแบบสหวิทยาเขต พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับ คือ การจัดพื้นที่การศึกษาให้มีขนาดพื้นที่เหมาะสม สะดวกต่อการเดินทางของ

นักเรียน มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ด้านการเรียนการสอนของครูและนักเรียนระหว่างโรงเรียนสหวิทยาเขต มีการใช้ทรัพยากรร่วมกันภายในสหวิทยาเขต อีกประการหนึ่งที่ทำให้การประกันโอกาสทางการศึกษาได้ผลคือ สภาพที่ตั้งของโรงเรียนในเขตพื้นที่บริการได้เรียนใกล้บ้าน ผู้ปกครอง ให้การสนับสนุนให้เรียนใกล้บ้านและนักเรียนส่วนมากพอใจที่จะเรียนที่โรงเรียนเดิม นอกจากนี้ โรงเรียนได้มีโครงการเยี่ยมบ้าน โครงการแนะแนว และมาตรการป้องกันเด็กออกกลางคัน โดยจัดหาทุนการศึกษา อุปกรณ์การเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สติรัชชัย จินชัย (2537 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การติดตามผลการจัดการศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชัยภูมิ พบว่า ความพอใจในการจัดการศึกษาของโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของชาติชาย พิมพิไสย (2543 : บทคัดย่อ) ซึ่งได้วิจัยเรื่อง การศึกษาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า การปฏิบัติงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนประถมศึกษาโดยภาพรวมมีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการพัฒนาข้อมูลระบบสารสนเทศและด้านการกระตุ้นส่งเสริมให้บุคลากรในโรงเรียนปฏิบัติงานตามธรรมเนียมโรงเรียน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ เพ็ญศิริ ทานไ้ (2544 : บทคัดย่อ) ซึ่งได้วิจัยเรื่อง การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของวิทยาลัยในสังกัดพระบรมราชชนก เครือข่ายภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งพบว่า มีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลางทุกเรื่อง ยกเว้น การจัดการเรียนการสอนมีการดำเนินการอยู่ในระดับมาก

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน พบว่า

8.1.1 ด้านการประกันโอกาสทางการศึกษาและการประกันความปลอดภัยของนักเรียน ทั้งสองกลุ่ม มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งปฏิเสธสมมติฐาน แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน มีความคิดเห็นตรงกันว่าโรงเรียนได้ดำเนินการด้านการประกันโอกาสทางการศึกษาและการประกันความปลอดภัยของนักเรียนอยู่ในระดับมาก

8.1.2 ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา และประกันประสิทธิภาพการศึกษา ทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นเห็นว่า โรงเรียนดำเนินงานอยู่ในระดับมากเช่นกัน แต่ความคิดเห็นมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน โดยผู้บริหารโรงเรียน มีคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นที่สูงกว่าครูผู้สอน สอดคล้องกับงานวิจัยของ

สาคร หอมวัฒนวงศ์ (2539 : 137-138) ซึ่งทำการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียน และครูผู้สอนวิชาพลศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนพลศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ พบว่า ความคิดเห็นระหว่างผู้บริหารหัวหน้าหมวด และครูพลศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้บริหาร ประเมินพฤติกรรมการสอนพลศึกษาของครูพลศึกษาอยู่ในระดับมาก แต่มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่ากลุ่มอื่นๆ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของรัชนี ขวัญบุญจัน (2536 : บทคัดย่อ) ซึ่งทำการวิจัยเรื่อง สมรรถภาพที่พึงประสงค์ของครูพลศึกษาในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา พบว่า ครูพลศึกษาประเมินพฤติกรรมการสอนของตนเองอยู่ในระดับสูงกว่ากลุ่มผู้บริหาร หัวหน้าหมวด และเพื่อนครูพลศึกษาเช่นเดียวกัน

ผู้บริหารโรงเรียน มีคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นด้านการประกันคุณภาพการศึกษา และประกันประสิทธิภาพการศึกษา สูงกว่าครูผู้สอน เนื่องจากผู้บริหารโรงเรียนไม่ได้ลงมือปฏิบัติงานด้วยตนเอง แต่ครูผู้สอนเป็นผู้ลงมือปฏิบัติงาน โดยตรง จึงมีข้อมูลที่ชัดเจนมากกว่าผู้บริหาร และทราบว่าการทำงานในเรื่องใดมีคุณภาพ และประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด ทำให้สามารถประเมินการทำงานได้ตรงตามความเป็นจริงมากกว่าผู้บริหาร นอกจากนี้ผู้บริหารโรงเรียนอาจมีความมั่นใจตนเองสูง ว่าได้บริหารงานในโรงเรียนอย่างที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพอยู่ในระดับมาก จึงทำให้ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้บริหารสูงกว่าครูผู้สอน

8.2 ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และนักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และนักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีความคิดเห็นว่า โรงเรียนดำเนินงานด้านการประกันโอกาสทางการศึกษา ด้านคุณภาพการศึกษา และด้านความปลอดภัยของนักเรียน อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านประสิทธิภาพการศึกษา มีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานทั้ง 4 ด้าน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ เอนก คำยัง (2544 : 73-75) ซึ่งได้ติดตามการดำเนินงานตามนโยบาย 4 ประกันของโรงเรียนนำร่องขยายโอกาสการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น พบว่าผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน นักเรียน และผู้ปกครองนักเรียนหรือกรรมการสถานศึกษา มีความเห็นว่าการดำเนินงานด้านการประกันโอกาสทางการศึกษา การประกันคุณภาพการศึกษา มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ด้านการประกันประสิทธิภาพการศึกษา พบว่าผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอนและผู้ปกครองนักเรียนหรือกรรมการสถานศึกษา มีความเห็นว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก แต่นักเรียนมีความเห็นว่าการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย ส่วนการประกันความปลอดภัย

ของนักเรียน นักเรียนมีความคิดเห็นโดยภาพรวมเห็นว่า การปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งความปลอดภัยด้านอาคารเรียน อาคารประกอบของโรงเรียนมีความมั่นคงแข็งแรง มีการปฏิบัติในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ นักเรียนได้รับคำแนะนำให้มีความรู้ความเข้าใจในเรื่อง การป้องกันภัยจากสภาพแวดล้อมและสังคม เช่น การถูกล่วงละเมิดทางร่างกายและจิตใจ การทำร้ายตนเอง สารเสพติด การอุปโลกบริโภคน การทะเลาะวิวาท การถูกล่อลวงลักพาตัว สื่อกลามกอนาจาร และอบายมุข มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ในด้านประสิทธิภาพการศึกษา ทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นว่า โรงเรียนดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง อาจเนื่องมาจากข้อจำกัดในเรื่องของบุคลากร งบประมาณในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน หรือค่าพาหนะ ค่าใช้จ่ายในการศึกษานอกสถานที่ และความปลอดภัยของนักเรียนที่ต้องไปศึกษาตามแหล่งเรียนรู้อื่นๆ นอกสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของวุฒิชัย อินทรวงศ์ (2543 : บทคัดย่อ) ซึ่งได้ศึกษาการบริหารงานแบบสหวิทยาเขตของโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาในจังหวัดขอนแก่น พบว่า ด้านสภาพปัญหาการบริหารงานแบบสหวิทยาเขตอยู่ในระดับปานกลาง ปัญหา คือ การจัดหมุนเวียนบุคลากรที่มีความสามารถ มีความชำนาญในบางรายวิชาไปช่วยสอนในโรงเรียนที่ขาดแคลนภายในสหวิทยาเขตเดียวกัน เช่นเดียวกับปัญหาในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็น 9 ปี ของกรมสามัญศึกษา (2540: 69-70) คือ ด้านบุคลากร ด้านอาคารสถานที่ และค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษา สอดคล้องกับผลการวิจัยของ อารีย์ อัยวรรณ (2543: บทคัดย่อ) ซึ่งทำการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของข้าราชการครูต่อคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานคุณภาพด้านปัจจัยและกระบวนการในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า ค่าเฉลี่ยต่ำสุดของแต่ละมาตรฐานด้านกระบวนการ คือ 1) การบริหารมีความสะดวกรวดเร็วตรวจสอบได้ 2) ปรับหลักสูตรสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น 3) การวิจัยในชั้นเรียน 4) กิจกรรมการเรียนการสอนหลากหลายเหมาะสมกับธรรมชาติของผู้เรียน/นำภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยีและสื่อมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน 5) จัดสาธารณูปโภคเพียงพอ มีระบบสุขาภิบาลและการรักษาสภาพแวดล้อม 6) นิเทศ ติดตาม ประเมินผล สนับสนุนการพัฒนาครู 7) ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรภาครัฐและเอกชนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย วางแผน และประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา และสอดคล้องกับรายงานผลการประเมินโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น กรมสามัญศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2535 : 101) พบว่า โรงเรียนในโครงการที่ใช้อาคารสถานที่ภายนอก จำนวนประมาณครึ่งหนึ่งได้ระบุว่า มีปัญหาอุปสรรคในด้านความพร้อมของอาคารสถานที่มากที่สุด รองลงมาคือ ปัญหาด้าน

การเดินทาง ได้แก่ การเดินทางไม่สะดวกระยะทางไกล ขาดยานพาหนะในการรับส่ง และขาดงบประมาณในการเดินทาง ด้านการใช้วิทยากรในท้องถิ่น พบว่า ส่วนใหญ่ปัญหาส่วนใหญ่คือ วิทยากรไม่สามารถสอนได้ตามแผนการสอน ขาดงบประมาณค่าตอบแทนวิทยากร และวิทยากรขาดความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ อย่างไรก็ตามปัจจุบันรัฐได้จัดสรรค่าวิทยากรบุคคลภายนอกให้โรงเรียนแล้ว ปัญหาเรื่องนี้ น่าจะลดลง และเป็นหน้าที่ของโรงเรียนจะต้องคัดเลือกวิทยากรและประเมินการสอนอย่างจริงจัง เพื่อให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีคุณภาพและประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

8.3 ความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และผู้ปกครองนักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และผู้ปกครองนักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีความคิดเห็นว่า โรงเรียนดำเนินการด้านการประกันคุณภาพการศึกษา และด้านความปลอดภัยของนักเรียนอยู่ในระดับมาก ด้านการประกันโอกาสทางการศึกษา มีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านการประกันประสิทธิภาพการศึกษา ผู้ปกครองนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีความคิดเห็นว่า โรงเรียนดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง แต่ผู้ปกครองนักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีความคิดเห็นว่า ดำเนินงานอยู่ในระดับมาก แต่ทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นว่า โรงเรียนดำเนินงานทั้ง 4 ด้าน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ เอนก คำยัง (2544 : 73-75) ซึ่งได้ติดตามการดำเนินงานตามนโยบาย 4 ประกันของโรงเรียนนำร่องขยายโอกาสการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น พบว่า ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน นักเรียน และผู้ปกครองนักเรียนหรือกรรมการสถานศึกษา มีความเห็นว่าการดำเนินงานด้านการประกันโอกาสทางการศึกษา การประกันคุณภาพการศึกษา มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ส่วนการประกันประสิทธิภาพการศึกษา พบว่า ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และผู้ปกครองนักเรียนหรือกรรมการสถานศึกษา มีความเห็นว่ามี การปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ด้านความปลอดภัย ผู้ปกครองนักเรียนโดยภาพรวมเห็นว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง โรงเรียนปลอดภัยจากภาวะแวดล้อมทางอากาศเป็นพิษ ฝุ่นละอองและเสียงรบกวน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับที่มากกว่ากิจกรรมอื่น และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ประจวบ บอกล้านเทียะ (2538: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐาน โรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดนครราชสีมา พบว่า ได้มีการจัดอาคารเรียน อาคารประกอบและบริเวณอย่าง

เพียงพอ หรือ มีการแก้ปัญหาความขาดแคลนอย่างเหมาะสม และได้มีการบำรุงรักษา ซ่อมแซม อาคารเรียนอาคารประกอบและบริเวณให้อยู่ในสภาพดีและปลอดภัย มีผลปฏิบัติอยู่ในระดับ มาก และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ เจริญชัย งานไว (2538 : บทคัดย่อ) ซึ่งศึกษาผลกระทบ ของการจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีต่อครูและนักเรียน พบว่า ผลกระทบที่มีต่อครูอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีผลกระทบในทางบวกหรือครูมีระเบียบวินัยดีขึ้น เมื่อ โรงเรียนมีบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่ดี ครูมีความสะดวกสบายในการจัดการเรียน การสอน

9. ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยครั้งนี้ เพื่อให้การจัดการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี ดำเนินงาน ได้ผลดียิ่งขึ้น ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะดังต่อไปนี้

9.1 ข้อเสนอแนะระดับจังหวัด

9.1.1 ควรกำหนดแนวทาง เพื่อส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือระหว่าง หน่วยงานองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถานประกอบการ และ ภูมิปัญญาในท้องถิ่น ในการจัดการศึกษาให้หลากหลายมีคุณภาพ ตรงตามความต้องการของ ผู้เรียนและชุมชน

9.1.2 สนับสนุนให้เกิดความร่วมมือระหว่าง โรงเรียนสหวิทยาเขตกับ โรงเรียนเครือข่าย เพื่อให้การจัดการศึกษามีคุณภาพ และประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

9.1.3 สนับสนุนให้โรงเรียนจัดสภาพห้องเรียน สื่อ สภาพแวดล้อมได้ สอดคล้องกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เพื่อเปิด โอกาสให้นักเรียนได้รับการศึกษาเต็มตาม ศักยภาพ

9.1.4 จัดอบรมการทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) สำหรับเด็กที่มีความ ต้องการพิเศษ และส่งเสริมครูใช้และการวัดและประเมินผลสอดคล้องกับแผนการศึกษาเฉพาะ บุคคล (IEP)

9.1.5 ควรจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอกับความต้องการ โดยเฉพาะ อย่างยิ่งค่าตอบแทนวิทยากรบุคคลภายนอก ค่าพาหนะเพื่อไปศึกษาตามแหล่งเรียนรู้อื่นๆ และ ควรนิเทศ ติดตาม ประเมินผลอย่างจริงจัง ต่อเนื่อง

9.2 ข้อเสนอแนะระดับอำเภอ

9.2.1 ส่งเสริม สนับสนุนให้โรงเรียนสหวิทยาเขต (อนุบาลประจำอำเภอ) สหวิทยาการ และเครือข่ายปฏิรูปการเรียนรู้ ร่วมมือ แลกเปลี่ยนบุคลากรและสื่ออุปกรณ์เพื่อจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ

9.2.2 ส่งเสริมการใช้ทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล สำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ให้มีประสิทธิภาพ

9.3 ข้อเสนอแนะระดับโรงเรียน

9.3.1 ส่งเสริม สนับสนุนให้นักเรียนในเขตบริการได้เข้าเรียนในโรงเรียนเดิมให้มากยิ่งขึ้น

9.3.2 เน้นการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนมีความสามารถในการคิด วิเคราะห์ ความคิดสร้างสรรค์และการกำหนดเป้าหมายในการทำงานด้วยตนเอง

9.3.3 สำรวจแหล่งเรียนรู้และใช้ทรัพยากรของ โรงเรียนและกลุ่มโรงเรียน และชุมชนร่วมกัน ทั้งบุคลากรและแหล่งเรียนรู้ สื่ออุปกรณ์ เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้อย่างหลากหลาย

9.3.4 เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองโรงเรียนภายในกลุ่ม ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือสถานประกอบการ และภูมิปัญญาในท้องถิ่น มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

9.3.5 จัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล สำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ วัดและประเมินผลให้สอดคล้องกับแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล

9.3.6 จัดตั้งกองทุนพัฒนาการศึกษา เพื่อช่วยเหลือ สนับสนุนนักเรียนให้สามารถเรียนจบการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี

9.3.7 เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนการเรียน การปฏิบัติกิจกรรม และการประเมินผลงานของตนเอง

9.3.8 จัดให้มีผู้คุ้มครองดูแลความปลอดภัยขณะไปโรงเรียน เช่น ตำรวจจราจร ลูกเสือ/เนตรนารี ยุวกาชาด ดูแลเวลาข้ามถนน

9.4 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

9.4.1 ควรมีการติดตามผลการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ในโรงเรียนนาร่อง และโรงเรียนเครือข่ายการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

9.4.2 ควรศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู นักเรียนและผู้ปกครอง ที่มีต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนเรียนนาร่อง และโรงเรียนเครือข่ายการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

9.4.3 ควรมีการวิจัยการบริหารงานโรงเรียนคุณภาพ 5 ดาว

9.4.4 ควรติดตามผลการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการเรียนร่วมในโรงเรียน
ประถมศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
Rajabhat Mahasarakham University